

Робота

Вихід на ринок праці

Пошук роботи

Права та обов'язки

Страхування у зв'язку з безробіттям

Визнання дипломів і підтвердження попереднього досвіду роботи

Вихід на ринок праці

Ваші права на роботу або відкриття бізнесу різняться залежно від вашого дозволу та причин вашого приїзду до Швейцарії. У всіх випадках ви маєте зареєструватися в системі соціального страхування та сплачувати податки.

Дозвіл на роботу

Зазвичай заява на отримання дозволу на роботу розглядається після отримання вами дозволу на проживання.

За загальним правилом особи, які отримують дозвіл на проживання у Швейцарії, мають право на роботу.

Хто подає заяву на отримання дозволу на роботу? Залежно від статусу особи й тривалості її контракту заяву подає або роботодавець, або сама особа.

Якщо у вас виникли запитання щодо вашого дозволу на проживання й ваших прав, ви можете звернутися до Service de la population (SPOP) (Служби народонаселення) та Service de l'économie et de l'emploi (SEE) (Служби економіки й зайнятості) кантону Юра. Ці служби також надають консультації людям, які ще не проживають у Швейцарії, але бажають там працювати.

У вас є дозвіл В (біженець) або дозвіл F, зі статусом біженця або без нього? Вам не потрібен спеціальний дозвіл для роботи. Однак ваш роботодавець має повідомити кантон, використовуючи офіційну форму, про початок і закінчення вашого працевлаштування. Ви маєте повідомити кантон, де ви працюєте. Це повідомлення є безкоштовним. Це називається процедурою повідомлення.

Ви заявник на отримання притулку і маєте дозвіл N?

Для роботи вам потрібен дозвіл від Service de la population (SPOP) (Служби народонаселення) та Service de l'économie et de l'emploi (SEE) (Служби економіки й зайнятості).

Ви швейцарець? Або у вас є дозвіл C? І ви хочете розпочати власний бізнес

У Швейцарії громадяни Швейцарії та особи з дозволом на проживання категорії C можуть заснувати власний бізнес. Для цього їм не потрібен дозвіл. Вони дотримуються звичайної процедури.

Promotion économique (Відділ економічного розвитку) кантону надає консультації та підтримку людям, які започатковують власний бізнес.

У вас є інший дозвіл? І ви хочете розпочати власний бізнес

Для осіб з іншими дозволами ситуація відрізняється залежно від дозволу й посвідки на проживання.

У такому разі слід звернутися до Service de la population (SPOP) (Служби народонаселення). Ця Служба розглядає ваш проєкт і оцінює, чи є він обґрунтованим і здійсненним. Там підтверджують, чи можна створити бізнес.

Promotion économique (Відділ економічного розвитку) кантону також може проконсультувати й підтримати вас у створенні бізнесу та подачі заявки на отримання дозволу.

Нелегальна трудова діяльність

У кожної особи, яка працює, має бути дозвіл на роботу.

Кожен має зареєструватися в системі соціального страхування. І кожен має декларувати свої доходи податковим органам. Якщо цього не зробити, то можна бути покараним за законом.

Ідеться про нелегальну трудову діяльність.

Якщо особа працює нелегально, її роботодавець також може бути покараний за законом.

Коли хтось працює нелегально, на нього не поширюється страхування від нещасного випадку. Він також не сплачує обов'язкове соціальне страхування (Страхування на випадок старості й утрати годувальника (Assurance-Vieillesse et Survivants, AVS), Страхування з інвалідності (Assurance invalidité, AI), Соціальне забезпечення у зв'язку з вагітністю й пологами та на випадок безробіття) і не матиме права на нього.

Ви вважаєте, що ваш роботодавець не працевлаштовує вас у належний спосіб? Ви можете звернутися до Service de la population (SPOP) (Служби народонаселення) за допомогою форми зворотного зв'язку або до Conseil de prud'hommes (Ради з конфліктно-трудових справ).

Робота й молодь

Зазвичай, молодь може працювати з 15 років. Для підробітку (наприклад, робота у свята) дозволено працювати з 13 років.

Дорослі (батьки й роботодавці) мають бути обережними та не вимагати від молоді занадто багато працювати. Існують спеціальні норми, що регулюють роботу молоді віком до 18 років. Заборонено: небезпечні роботи, робота в нічний час і в неділю.

Якщо тільки ця робота не є частиною професійної підготовки молоді людини.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/robota/vykhid-na-rynok-pratsi

Пошук роботи

Щоб мати високі шанси знайти роботу, дуже важливо мати гарну освіту. Шукати роботу можна в інтернеті, в газетах або безпосередньо в компаніях. Ваш пакет документів для заяви має містити резюме, мотиваційний лист і сертифікати.

Що потрібно для роботи

Освіта високо цінується у Швейцарії. Гарна освіта важлива майже для всіх професій. Іноземні дипломи не завжди визнаються.

Під час пошуку роботи також дуже важливі довідки з місця роботи від попередніх роботодавців.

Порада: коли ви звільняєтесь з роботи, завжди просіть довідку про роботу.

Для більшості вакансій добре знання французької мови є перевагою.

Пошук роботи

Оголошення про вакансії публікуються в газетах і на різних вебсайтах. Існують також приватні агентства з працевлаштування.

Шукаєте роботу?

Ви можете отримати підтримку в Offices régionaux de placement (ORP) (Регіональних службах зайнятості). Доступні комп'ютери та газети, а персонал завжди готовий надати пораду.

Подання ініціативного резюме

У Швейцарії ви можете легко запитати в компанії телефоном або письмово, чи є якісь вільні вакансії. Це можливо, навіть коли компанія не публікувала оголошення про вакансію. Це називається подання ініціативного резюме.

Заява

Зазвичай, щоб влаштуватися на роботу, ви надсилаєте свою заяву в письмовій формі.

Можна також сказати: подати заяву на роботу. Пакет документів для заяви (або файл заяви) має містити щонайменше: резюме (CV), мотиваційний лист, копії сертифікатів і дипломів про освіту, а також довідки з місця роботи.

Якщо роботодавець зацікавиться вашою кандидатурою, вас запросять на співбесіду.

Біржа праці EFEJ (Espace Formation Emploi Jura) (Простір для навчання та працевлаштування кантону Юра) у Баскурі пропонує безкоштовну допомогу в підготовці заяви.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/robota/poshuk-roboty

Права та обов'язки

Працівники та роботодавці мають різні права та обов'язки.
Наприклад, максимальна тривалість робочого часу, право на
відпустку та страхове покриття регулюються законом.

Трудовий договір

Трудові договори зазвичай укладаються в письмовій формі. Однак усний договір
також є дійсним.

Правила, що регулюють працевлаштування, викладені в Кодексі зобов'язального
права. Цей документ установлює мінімальні стандарти (базові правила), яких слід
дотримуватися в трудовому праві.

Це означає, що навіть люди без письмового трудового договору мають права, але
також і обов'язки.

Права й обов'язки працівників і обов'язки роботодавців

У Швейцарії працівники мають права та обов'язки.

Серед найважливіших:

- Право на страхування: роботодавець має зареєструвати своїх працівників у системі соціального забезпечення. Він має оформити для них страховку від нещасних випадків і сплатити частину страхових внесків.
- Усі працівники мають право щонайменше на 4 тижні оплачуваної відпустки (5 тижнів для молоді до 20 років). Це також стосується осіб, які отримують погодинну заробітну плату або працюють неповний робочий день, залежно від їхнього робочого часу.
- Максимальна кількість робочих годин на тиждень становить 50. У багатьох професіях це 45 годин.
- Працівники мають право на отримання письмової довідки про роботу.
- Особа, яка захворіла, отримує свою заробітну плату протягом певного періоду.
- Вагітні жінки й жінки, які народили, мають спеціальні права] (90340).
- Працівники мають виконувати роботу, на яку вони самі погодилися.
- Вони повинні виконувати роботу ретельно й захищати інтереси свого роботодавця.
- Для захисту інтересів свого роботодавця працівники мають дотримуватися конфіденційності. Вони не мають передавати іншим особам конфіденційну інформацію, отриману під час роботи (наприклад, виробничі або комерційні таємниці). Це також стосується періоду після закінчення договору, якщо це необхідно.
- У трудових відносинах роботодавець захищає та поважає [особистість своїх працівників. Він піклується про їхнє здоров'я та моральні стандарти. Зокрема, він забезпечує їхній захист від сексуальних домагань на роботі.

У вас є сумніви щодо того, чи дотримуються ваші права?

Ви можете звернутися до Service de l'économie et de l'emploi (SEE) (Служби економіки й зайнятості), профспілки або до Conseil de Prud'hommes (Ради з конфліктно-трудових справ).

Заробітна плата

Швейцарське законодавство не визначає мінімальної заробітної плати.

Але в кантоні Юра вона існує.

У кантоні Юра не допускається погодинна оплата праці, нижча за 21,40 швейцарських франків.

Жінки й чоловіки мають право на однакову заробітну плату за однакову роботу.

Деякі колективні трудові договори (Convention collective de travail, CCT)

установлюють мінімальну заробітну плату для певного сектору праці. Кілька секторів праці підписали колективний трудовий договір (CCT).

Загальна заробітна плата (брутто) — це заробітна плата, зазначена в трудовому договорі.

Чиста заробітна плата — це заробітна плата, що залишається після вирахування внесків на соціальне страхування.

Розірвання договору (або зупинення дії договору)

У разі розірвання трудового договору роботодавці й працівники мають дотримуватися строків попередження, передбачених у договорі.

Негайне розірвання трудового договору без попереднього повідомлення не допускається. За винятком виняткових випадків.

Коли роботодавець розриває договір, це називається звільненням.

Завжди можна отримати письмове пояснення причин звільнення. Для цього потрібно звернутися до свого роботодавця.

Особи, які хворіють, потрапили в аварію, вагітні або народили дитину, мають особливий захист від звільнення.

Несправедливі звільнення без поважних причин можуть бути оскаржені в суді.

Якщо працівник сам розриває договір, це називається звільненням за власним бажанням.

Звільнення за власним бажанням може вплинути на право на страховку на випадок безробіття (штрафні дні). Тоді він отримує меншу допомогу з безробіття.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/robota/prava-ta-oboviazky

Страхування у зв'язку з безробіттям

Усі наймані працівники застраховані на випадок безробіття. У разі втрати роботи протягом певного періоду ви можете отримувати фінансову допомогу. Для цього потрібно зареєструватися в Office régional de placement (ORP) (Регіональному бюро з працевлаштування). Співробітники ORP (Регіонального бюро з працевлаштування) консультують безробітних осіб і допомагають їм у пошуку роботи.

Страхування у зв'язку з безробіттям

Усі наймані працівники зобов'язані сплачувати внески для страхування у зв'язку з безробіттям (АС). Щомісяця з заробітної плати найманого працівника утримується частина коштів для оплати АС (страхування у зв'язку зі старістю й втратою годувальника). Це становить половину внеску. Іншу половину сплачує роботодавець. У разі втрати роботи ви отримуєте виплати у зв'язку з безробіттям від каси страхування на випадок безробіття. Розмір таких виплат залежить від різних критеріїв.

Ви є самозайнятою особою?

У такому разі ви не маєте права на страхування у зв'язку з безробіттям.

Ви наразі не працюєте? Що робити?

Ви незабаром залишитеся без роботи? Ви втратили роботу? Якомога скоріше зареєструйтеся в Office régional de placement (ORP) (Регіональному бюро з працевлаштування).

Зареєструватися можна на вебсайті Jobroom.

Порада. Зареєструватися потрібно одразу після втрати роботи. Щонайпізніше в перший день після втрати роботи.

ORP (Регіональне бюро з працевлаштування) надає потрібну інформацію та підтримку.

Offices régionaux de placement (ORP) (Регіональні бюро з працевлаштування)

Співробітники Office régional de placement (ORP) (Регіонального бюро з працевлаштування) надають консультації та допомагають швидко знайти роботу. Якщо ви отримуєте виплати у зв'язку з безробіттям, ви маєте ходити на співбесіди. Це обов'язкова умова.

ORP (Регіонального бюро з працевлаштування) також пропонує курси або програми професійної підготовки й зайнятості. Деякі з них є обов'язковими, деякі — ні. Це залежить від вашої індивідуальної ситуації.

Ви ще не працювали у Швейцарії? Ви шукаєте роботу?

Зареєструйтеся в ORP (Регіональному бюро з працевлаштування). Так ви зможете отримувати, наприклад, поради щодо складання резюме. Але виплати у зв'язку з безробіттям вам не нараховуватимуться.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/robota/strakhuvannia-u-zviazku-z-bezrobittiam

Визнання дипломів і підтвердження попереднього досвіду роботи

Іноземні дипломи й сертифікати про закінчення навчання не завжди визнаються у Швейцарії. Проте для деяких професій диплом обов'язковий. У певних випадках отримати визнання іноземного диплома можливо. Ваш іноземний диплом не визнано? Або диплом відсутній? У цьому разі ви можете отримати підтвердження свого попереднього досвіду роботи. Іншими словами, це означає визнання вашого професійного й особистого досвіду.

Визнання дипломів: для регламентованих професій

Чи маєте ви іноземний диплом?

За певних умов ви можете подати запит на визнання вашого диплома. Якщо ваш диплом буде визнано, його можна вважати еквівалентним швейцарському диплому або сертифікату про закінчення навчання.

Для деяких професій (у сферах охорони здоров'я, освіти й права) для роботи у Швейцарії потрібне офіційне визнання іноземного диплома. Ці професії захищено. Наприклад, це професії: лікар, медсестра, викладач або юрист.

Визнання диплома (проходження процедури визнання) платне.

На вебсайті [Reconnaissance.swiss](https://reconnaissance.swiss) Secrétariat d'État à la formation, à la recherche et à l'innovation (SEFRI) (Державного секретаріату з питань освіти, досліджень та інновацій) пояснюється процедура, якої слід дотримуватися залежно від професії. Також там наведено контактну інформацію відповідних відділів.

Сертифікація рівня: для нерегламентованих професій

Для більшості професій офіційне визнання диплома не потрібне для роботи у Швейцарії.

Наприклад, це професії: кухар, механік, IT-спеціаліст, графічний дизайнер, викладач-інструктор для дорослих тощо.

Для цих професій ви можете запросити сертифікацію рівня. Ця сертифікація засвідчить цінність вашого іноземного диплома у швейцарській системі освіти. Вона може також бути корисною для пошуку роботи.

На вебсайті reconnaissance.swiss Secrétariat d'État à la formation, à la recherche et à l'innovation (SEFRI) (Державного секретаріату з питань освіти, досліджень та інновацій) надано багато корисної інформації.

Підтвердження попереднього досвіду роботи

Не маєте диплома?

Ви можете спробувати отримати визнання вашої професійної кар'єри, професійного й особистого досвіду. Весь цей досвід може бути визнаний як частина професійного диплома (CFC або AFP) або навіть повний диплом. Цей процес називається «підтвердження попереднього досвіду роботи».

Centre d'orientation scolaire et professionnelle (COSP) (Центр шкільної і професійної орієнтації) кантону Юра надає інформацію про таке підтвердження. Там вас проконсультують щодо цього процесу, це безплатно.

Повторне отримання сертифіката про закінчення навчання

У вас є професійний досвід, але немає визнаного диплома або сертифіката про закінчення навчання? Ви можете отримати швейцарський сертифікат про закінчення навчання в межах професійної освіти.

Процес повторного отримання сертифіката залежить від освіти, професійного досвіду й віку. У будь-якому випадку ви маєте добре знати французьку мову (рівень B1/B2).

Для отримання додаткової інформації зверніться до Centre d'orientation scolaire et professionnelle (COSP) (Центру шкільної і професійної орієнтації). Це безплатно.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/robota/vyznannia-dyplomiv-i-pidtverdzenia-poperednyoho-dosvid-u-roboty